

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Efeziërs 4, 30
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Zingen : Psalm 102 : 6 en 13**
2. **Lezing van de wet**
3. **Zingen : Gezang 156 : 1 – 4 (NG 79)**
4. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
5. **Schriftlezing : Efeziërs 4 : 1 - 32**
6. **Zingen : Psalm 119 : 26 en 28**
7. **Tekst : Efeziërs 4 : 30**
8. **Zingen : Lied 241 : 1- 3**
9. **Dankzegging en voorbede**
10. **Collecten**
11. **Slotzang : Psalm 84 : 3 en 6**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Als iemand ons echt gekwetst heeft en die wil daarna weer over gaan tot de orde van de dag alsof er niets gebeurd is, hoe voelen wij ons dan? Hoe zouden jullie het vinden, jongens en meisjes, als je beste vriend of vriendin, je zou verraden? Als die bijvoorbeeld vrienden wordt met iemand die jou vaak zit te plagen? En als die dan over het schoolplein loopt die met ander die jou het leven soms zo zuur maakt? En als die dan bijvoorbeeld ook nog de tong tegen je uitsteekt. Om je maar pijn te doen. En als die dan de volgende dag weer met jou wil spelen en doet of er niets gebeurd is. Of zou jij dan iets hebben van: 'Hallo, zo gemakkelijk gaat dat niet. Er is gisteren wel iets gebeurt en daar wil ik eerst met je over praten, voordat wij weer vrienden kunnen zijn. Je hebt me nog wel iets uit te leggen, voordat we weer samen kunnen spelen. Ik wil wel graag weten waarom je dat gisteren deed. Ik wil wel weten of je daar ook spijt van hebt. Of vind je dat ik er maar gewoon over heen moet stappen alsof er niets gebeurd is? Want dat gaat niet zomaar? Want je hebt me gisteren wel veel verdriet gedaan.' Dat is een heel gezonde reactie. Natuurlijk vraagt God van ons om elkaar te vergeven, maar de Here zegt niet dat we maar over ons heen moeten laten lopen. Dat we net moeten doen alsof we geen gevoel hebben en geen pijn kennen als iemand ons kwetst. De Here God doet zo ook niet. Hoewel Hij veel meer zonden heeft vergeven dat iemand van ons ooit heeft moeten doen. Hoewel God veel meer geduld met zondige mensen heeft, dan wij zouden kunnen opbrengen. Toch betekent dat niet dat God erover heen stapt als wij Hem verraden of verdriet doen. Dan gaat de Here echt niet doen alsof Hij het allemaal geen probleem vindt.

Zeker met het oog op de viering van het Heilig Avondmaal volgende week is het wel heel belangrijk dat we dit beseffen. Want als wij het Avondmaal vieren terwijl we nog dingen hebben uit te praten met de Here, dan zal die viering nooit tot een zegen kunnen zijn. Hoe zou de Here ons kunnen verzekeren dat onze zonden ons vergeven zijn als we deze niet eerlijk tegenover Hem belijden. Als we niet willen stil staan bij het feit dat we God verdriet hebben gedaan en Hem hebben gekwetst door onze zonden. Nu gaat het in onze tekst over verdriet van God waar we waarschijnlijk niet veel bij stil staan. Name-lijk het verdriet van de heilige Geest Ik bedien u vanmorgen het Woord van God onder het volgende thema:

Maak Gods heilige Geest niet bedroefd.

We zullen letten op

- 1. De oorzaak van dit verdriet,**
- 2. De inhoud van dit verdriet,**
- 3. Het gevaar bij dit verdriet.**

We zullen dus eerst letten op de oorzaak van het verdriet van de Heilige Geest. Het is goed om precies te lezen wat er staat. Want Paulus had het wat eenvoudiger kunnen schrijven dan hij gedaan heeft. Hij schrijft namelijk bedroeft de Heilige Geest van God niet. De bepaling 'van God' had ook wel weggelaten kunnen worden als Paulus al het licht op de Heilige Geest had willen laten vallen. Maar Paulus laat duidelijk uit komen dat deze Geest niet op zichzelf staat, maar dat Hij de Geest van God is. De Geest waarvan Paulus in de brief aan de Korinthiërs schrijft dat deze de diepten van Gods onderzoekt. Net als bij ons. Onze geest doorzoekt wat er in ons leeft. Soms voelen we dat we verdrietig zijn, of boos of gespannen. Maar soms zijn we ons er niet van bewust wat daar de oorzaak van is. Waarom kan ik vandaag zo weinig van de kinderen hebben? Zijn die zo vervelend? Nee, ik zit zelf niet lekker in mijn vel. Want eigenlijk heb ik last van de opmerking van die of die. Of je voelt je eenzaam zonder dat je dat door had. Of je bent boos op jezelf omdat... Noem het maar op. Wat we ons niet bewust waren dat kan onze geest aan het licht brengen. En zoals onze geest ons hart onderzoekt, zo doorzoekt de Heilige Geest wat in God leeft. In 1 Korinthiërs 2 vers 11 en verder wordt dit beschreven. *Wie is in staat de mens te kennen, behalve de geest van de mens? Zo is alleen de Geest van God in staat God te kennen. Wij hebben niet de geest van de wereld ontvangen, maar de Geest die van God komt, opdat we zouden weten wat God ons in zijn goedheid heeft geschonken.* Als we met de Heilige Geest te maken hebben, dan hebben we dus ook met de Vader en de Zoon te maken. Zoals we onze eigen geest niet los kunnen maken van onszelf, zo is deze Geest niet los te maken van de Vader en de Zoon. Hij is één met hen en Hij is in ons uitgestort opdat we zullen weten wat er in God leeft.

Wie zou mogen weten wat er diep bij u van binnen leeft? Dat zijn vaak maar een paar mensen. Maar wij mogen weten wat er in God leeft. God toont zich kwetsbaar tegenover ons. Door te vertellen wat er in Hem leeft. Met het risico dat we er om zullen la-

chen. Door te vertellen wat Hij van ons verlangt. Met het risico dat we er ons niets van aantrekken. En dat laatste dreigt in de gemeente van Efeze.

Op de zondag van de bevestiging van de ambtsdragers hebben we gelezen hoe Paulus afscheid nam van de ouderlingen van deze gemeente. Paulus heeft toen gezegd dat er wolven in de gemeente zullen opstaan die de gemeente zullen proberen te vernietigen. Het heeft er alle schijn van dat ten tijde dat Paulus deze brief schrijft, deze dingen ook echt aan de hand zijn. Want als we kijken naar de dingen waarover Paulus in Efeze 4 schrijft, dan heeft dat allemaal te maken met het leven in de gemeente. Christus heeft apostelen, profeten, evangelieverkondigers, herders en leraren aangesteld om de heiligen toe te rusten voor het werk in dienst van God. Opdat het lichaam van Christus, de gemeente, wordt opgebouwd, met het uiteindelijke doel dat wij allen samen door ons geloof en door onze kennis van de Zoon van God een eenheid vormen. En Paulus gaat in de rest van het hoofdstuk verder met de broeders en zusters voor te houden hoe de Here wil dat ze leven. Persoonlijk, maar vooral ook tegenover elkaar. Want kijkt u bijvoorbeeld maar naar vers 25. Paulus heeft het daar niet over liegen in zijn algemeenheid, maar over liegen tegenover elkaar. En vers 32 eindigt hij met de woorden: 'Wees goed voor elkaar en vol medeleven; vergeef elkaar zoals God u in Christus vergeven heeft.' Er is dan ook alle reden om de tussenliggende verzen ook op het leven in de gemeente te betrekken. Een gemeente waar blijkbaar mensen zijn die zich te goed voelen om gewoon werk te doen en die daarom anderen beroven. Paulus schrijft ze dat daar mee moeten stoppen en eerlijk de kost moeten verdienen door zelf hard te werken. Dan hebben ze voor zichzelf geld en kunnen ze ook anderen helpen.

De Heilige Geest is allereerst de Geest die in de gemeente van Christus is uitgestuurd, om mensen met God en elkaar te verbinden door het geloof in Jezus Christus. De Geest van God wil de vrede van God in de gemeente brengen. Hij wil de liefde van God in de gemeente voelbaar maken. Hij wil de gemeente van Christus bouwen. En als de broeders en zusters in de gemeente voor zichzelf leven. Als ze liegen tegen elkaar. Als er vuile taal over hun lippen komt en ze elkaar niet opbouwen, maar afbreken, dan is dat er de oorzaak van dat de Heilige Geest van God verdrietig wordt gemaakt door ons. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we letten op de inhoud van het verdriet van de Heilige Geest. Dit ligt natuurlijk dicht tegen het eerste punt aan. Want er is natuurlijk een nauw

verband tussen de oorzaak van zijn verdriet en de inhoud ervan. Als er in de gemeente geruzie en egoïsme is, dan raakt dat de Geest van God. Toch heb ik hier een apart punt van gemaakt, omdat ik het belangrijk vind dat we hier dieper peilen. Want het is met de Heilige Geest net als met de Here Christus. Zijn levensdoel en levensvervulling hier op aarde, was de taak vervullen die zijn Vader Hem had opgedragen. Namelijk al de mensen die God Hem gegeven had bevrijden uit de macht van de duivel door voor hun zonden te betalen met zijn eigen dood. Dat was zijn voedsel voor Hem. Dat gaf Hem vreugde. Dat gaf Hem energie. Dat gaf Hem bevrediging (Johannes 4,34).

De Heilige Geest is uitgezonden om in mensen het geloof in Jezus Christus te werken waardoor ze als nieuwe mensen zijn. Mensen die opnieuw geboren zijn. Mensen die God leren zoeken. Mensen die God gaan liefhebben. Mensen die elkaar gaan liefhebben. Mensen die samen een gemeente van Christus gaan vormen. Mensen die samen de bruid van Christus willen zijn en zich mooi willen maken voor de bruidegom.

Als u ziet dat dat de taak is die de Heilige Geest te vervullen heeft, dan begrijpt u vanzelf meer van de diepte van zijn verdriet. Want hoe vaak ziet Hij zijn werk niet afbreken of onze onwil, op onze zondige verlangens en onze zondige daden? Hoe vaak ziet Hij niet dat broeders en zusters van elkaar vervreemd raken en niet meer met elkaar om willen gaan? Hij is toch één? En waarom kunnen twee mensen in wie Hij werkt dan toch niet samen door één deur? Waar zou je het mee kunnen vergelijken? Misschien zou je het kunnen vergelijken met een moeder die er alles aan doet om de kinderen een goede opvoeding te geven. Die er alles aan doet om ieder kind te begrijpen en te geven wat het nodig heeft. Die ieder kind met heerlijke liefde omringt. Maar die vervolgens moet zien hoe die kinderen die zij beide liefheeft met elkaar vechten en ruzie maken. Wat heeft een moeder daar een verdriet over als ze moet aanzien dat haar eigen kinderen die ze beide zo liefheeft en die ze probeert op te voeden tot liefde elkaar niet kunnen luchten en zien. Het gaat dus niet alleen over het verdriet van de onrust in huis en het verdriet dat ze bij ieder kind ziet. Nee, het gaat veel dieper. Want zo'n moeder gaat zich afvragen wat zij verkeerd doet, dat de kinderen zich zo gedragen. Haar goede eer als moeder en opvoeder staat op het spel.

Zo is het ook met de Heilige Geest van God. Hij zal op zich niet twijfelen aan zijn eigen daden, maar Hij ziet wel zijn werk afbreken bij zijn handen. Zijn eer is toch dat Hij ongelovige mensen verandert in gelovige. Dat Hij boze mensen verandert in vriendelijke.

Dat Hij haatdragende mensen verandert in liefdevolle. Dat Hij arrogante mensen verandert in nederige mensen. Hij brengt koppige mensen op hun knieën voor God. Hij houdt trotse mensen hun zonden tegenover God belijden. Hij laat zelfredzame mensen hun handen uitstrekken naar Jezus Christus. Hij laat controlefreaks hun leven in handen leggen van Jezus Christus. Dat is zijn eer en zijn vreugde. Daar steekt Hij elke dag weer zoveel moeite en energie in. Want zo bewijst Hij zijn Zenders eer. Zo redt Hij het scheppingswerk van de Vader. Zo geeft Hij vruchten op het verlossingswerk van Jezus Christus. Dat is het verdriet van de Heilige Geest. Dat Hij ziet dat zijn werk wordt afgebroken en tegen gewerkt door mensen die niet willen luisteren, niet willen buigen, maar die zich overgeven aan de krachten van de duisternis. De krachten van haat en nijd, de krachten van hebzucht en ontucht, de krachten van platvloersheid en oppervlakkigheid. De krachten van egoïsme en zelfoverschatting.

Het is de vreugde van de Heilige Geest om ons zo te veranderen dat we meer en meer liefde krijgen voor God en zijn geboden. En wie zich daar tegen blijft verzetten bedreefd de Heilige Geest van God. Dat in de tweede plaats.

In de derde plaats zullen we zien welk gevaar er is bij dit verdriet. Bij de opwekking van Paulus aan de gemeente van Efeze om de Heilige Geest van God niet te bedreeven, voegt hij een belangrijke reden. Hij schrijft: 'Maak Gods heilige Geest niet bedreefd, want Hij is het stempel waarmee u gemerkt bent voor de dag van de verlossing.' Laat ik eerst een korte opmerking mogen maken over christenen die menen dat als je de Heilige Geest hebt ontvangen dat je dan vrij kunt komen van alle zonden. Paulus spreekt hier duidelijk over een dag van verlossing die nog moet komen. Namelijk de dag van de wederkomst van Christus. Dan zullen alle gelovigen voor altijd bevrijd worden. Nu is deze verlossing nog niet totaal, maar dat betekent niet dat de gelovigen onzeker moeten zijn over hun toekomst. Want ze hebben al wel een stempel, een zegel ontvangen dat ze deze verlossing zullen ontvangen. Namelijk de Heilige Geest zelf. In hoofdstuk 1 vers 13 had Paulus ook al zo over de Geest gesproken. Daar schreef hij: 'In Christus hebt u ook de boodschap van de waarheid gehoord, het evangelie van uw redding, in Hem bent u, door uw geloof, gemerkt met het stempel van de Heilige Geest die ons beloofd is als voorschot op onze erfenis, opdat allen die Hij zich heeft verworven, verlost zullen worden, tot eer van Gods grootheid. Ook hier had Paulus het al gehad over verlossing en de Heilige Geest die als een stempel is, een voorschot van de erfenis.'

De Heilige Geest is een stempel van God. Een bewijs dat God u volkomen wil verlossen. Met het oog op die verlossing hebben wij de Geest van God ontvangen. Maar wie niet zuinig is op dit stempel, maar het laat vervagen die loopt wel groot gevaar. Wie de Heilige Geest maar bedroeft zonder zich daar iets van aan te trekken die speelt met zijn leven. Het is ook nu weer belangrijk om de tekst precies te lezen, om te voorkomen dat broeders en zusters die ook zelf verdriet hebben over hun zonden, al te onrustig zouden worden en broeders en zusters die die onrust helemaal niet kennen, zouden inslapen. Als Paulus schrijft dat we niet moeten bedroeven dan heeft Paulus het niet over een moment waarop we de Heilige Geest hebben bedroefd. Daar ontkomt niemand aan. Nee, Paulus, zo blijkt uit de Griekse grondtekst, heeft het hier over broeders en zusters die de Heilige Geest blijven bedroeven. Over broeders en zusters die daar niet mee zitten. Over broeders en zusters die gewoon hun eigen zin willen doen, zonder zich wat aan te trekken van de vraag wat God daar van vindt. Of die zich misschien nog wel even die vraag stellen, maar zich daar vervolgens voor afsluiten en er ook geen berouw over hebben. Broeders en zusters die zouden vinden dat God niet moeilijk moet doen en maar moet accepteren dat het nu eenmaal zo is. Zulke broeders en zusters spelen met het stempel van hun verlossing. Want hun hart is niet bij God. God moet het er maar mee doen. En als u zo denkt als hier volgende week het brood wordt gebroken en uit de beker wordt gedronken, dan doet u er beter aan om maar op uw stoel te blijven zitten. Want dat zou een belediging zijn van God en het zou uw oordeel slechts verzwaren.

Maar als u samen en geleid door Gods Heilige Geest bedroefd bent over uw zonden en tekortkomingen laat u dan troosten door deze zelfde Geest. Want met dat doel is Hij ons juist geschonken. Opdat we onze zonden belijden en daar verdriet over hebben.

Amen